

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет економіки та підприємництва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

_____ **В.А Мазур**

«_____» _____ **2021** _р.

Програма

**фахового вступного випробування
для здобуття ступеня бакалавра
на основі освітньо-кваліфікаційного рівня "Молодший спеціаліст"
галузь знань 07 Управління та адміністрування
спеціальність 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність**

Вінниця-2021

Програму підготували: декан факультету економіки та підприємництва к.е.н., доцент Брояка А.А., к.е.н., доцент Хасцька О.П., к.е.н., доцент Дюк А.А.

Рекомендовано до видання Вченою радою Вінницького національного аграрного університету

(протокол від «23» березня 2021 р. №9)

Схвалено науково-методичною комісією Вінницького національного аграрного університету

(протокол від « 16» лютого 2021 р. № 7)

Рекомендовано до видання Вченою радою факультету економіки та підприємництва (протокол від «16 » лютого 2020 р. № 6)

Схвалено науково-методичною комісією факультету економіки та підприємництва факультету

(протокол від « 15 » лютого 2021 р. № 6)

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Мета фахового вступного випробування	4
2. Характеристика змісту програми (Опис основних розділів та їх короткий зміст)	4
3. Вимоги до здібностей і підготовленості абітурієнтів	6
4. Порядок проведення фахового вступного випробування	6
5. Структура екзаменаційного білета	6
6. Критерії оцінювання фахового вступного випробування	7
7. Рекомендована література	8
Додаток. Зразок виконання екзаменаційного завдання	9

Вступ

Підготовка фахівців з моделювання власного бізнесу, створення та розвитку стартапів, ведення ефективної підприємницької діяльності в різних сферах економіки, зокрема в торгівлі та біржовій діяльності з використанням традиційних та новітніх методів (інтернет-трейдинг, електронна комерція та ін.) та набуття практичних навичок роботи на платформах фондових, валютних і товарних бірж забезпечує ступень бакалавра зі Спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Вступні фахові випробування передбачають здавання за тестовою технологією з дисциплін: економіка підприємств, фінанси, економічна теорія та статистика.

1. Мета фахового вступного випробування

Метою фахового вступного випробування є комплексна перевірка знань вступників, які вони отримали в результаті вивчення циклу дисциплін, передбачених освітньо-професійною програмою та навчальними планами у відповідності до освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст».

Вступник повинен продемонструвати фундаментальні та професійно-орієнтовані уміння та знання з питань економіки підприємств, статистики, фінансів та основи економічної теорії, а також здатність вирішувати типові професійні завдання, передбачені для відповідного рівня.

2. Характеристика змісту програми (Опис основних розділів та їх короткий зміст) СТАТИСТИКА

1. Предмет і метод статистики.
2. Основні категорії статистики.
3. Суть і організаційні форми статистичного спостереження.
4. Види і способи статистичного спостереження.
5. Поняття, призначення та основні елементи статистичного зведення.
6. Ряди розподілу і їх види.
7. Методи побудови статистичних групувань. Статистичні таблиці та їх види.
8. Методи побудови та види статистичних графіків. Масштаб графіків.
9. Статистичний показник. Система статистичних показників.
10. Абсолютні та відносні статистичні величини. Одиниці виміру статистичних величин.
11. Середні величини. Види степеневих середніх величин.
12. Середні величини з інтервального ряду (середня арифметична зважена, середня гармонійна).
13. Визначення і суть моди і медіани інтервального ряду.
14. Суть варіації масових явищ. Статистичні характеристики варіації.
15. Суть коефіцієнта варіації і його практичне застосування. Навести приклад.

16. Графічне представлення статистичної ознаки. Одно-, дво- і багатoverшинні розподіли сукупності.
17. Криві розподілу. Застосування нормальної кривої розподілу. Визначення відхилень між теоретичними і емпіричними частотами. Критерії оцінки відхилень Пірсона і Колмогорова.
18. Динамічний ряд як основа аналізу і прогнозування соціально-економічного розвитку.
19. Методи обчислення середніх рівнів динамічних рядів в інтервальному ряді.
20. Правила побудови рядів динаміки. Структура рядів динаміки.
21. Основні характеристики рядів динаміки. Система середніх показників рядів динаміки.
22. Основні способи вирівнювання рядів динаміки.
23. Індекси і їх застосування в економічному аналізі. Індивідуальні і загальні індекси.
24. Методологічні підходи побудови індексів. Агрегатний індекс.
25. Зведені індекси. Середні і середньозважені індекси.
26. Поняття про вибіркове спостереження та його основні завдання. План статистичного спостереження.

ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

1. Підприємство як суб'єкт господарювання.
2. Сутність і види об'єднань підприємств.
3. Сутність і функції підприємництва.
4. Підприємництво та державне регулювання його розвитку.
5. Внутрішнє та зовнішнє середовище підприємства.
6. Сутність і види капіталу підприємства.
7. Сутність і основні види організаційних структур управління підприємством.
8. Сутність і структура основних виробничих засобів підприємства.
9. Облік і оцінка основних засобів підприємства.
10. Сутність, види та напрями зменшення зносу основних засобів підприємства.
11. Показники руху, придатності та ефективності використання основних засобів підприємства.
12. Сутність і структура нематеріальних активів підприємства.
13. Сутність і структура оборотних засобів підприємства.
14. Кругообіг оборотних засобів підприємства. Показники ефективності використання оборотних засобів підприємства.
15. Сутність і види запасів на підприємстві.

ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ

1. Глобальні проблеми сучасності та шляхи їх вирішення.
2. Економічні категорії та закони, їх пізнання та використання.
3. Методи дослідження економічних явищ та процесів.
4. Натуральне та товарне виробництво, їх основні риси.
5. Основний та оборотний капітал.
6. Конкуренція, її види та соціально-економічні результати.
7. Безробіття і зайнятість населення. Види безробіття та його соціальні наслідки.
8. Бюджетно-податкова, грошово-кредитна та соціальна політика держави.
9. Види та функції кредиту.
10. Власність в економічній системі. Суб'єкти та об'єкти власності.
11. Банки, їх види та функції. Банківська система. Банківські операції.
12. Основні елементи ринку: попит, пропозиція, ринкова ціна.
13. Підприємництво: суть, функції, моделі.
14. Поняття та функції ринкової інфраструктури, її основні елементи.
15. Ринок, його суть та функції.
16. Суть і види економічної діяльності. Суспільний поділ праці та структура суспільного виробництва.
17. Суть та функції грошей.
18. Типи економічних систем та критерії їх класифікації.
19. Товар і його властивості. Споживна вартість, мінова вартість, вартість.
20. Циклічність суспільного відтворення. Види циклів, їх фази.

3. Вимоги до здібностей і підготовленості абітурієнтів

Для успішного засвоєння освітньо-професійної підготовки бакалавра за скороченим терміном навчання абітурієнти повинні мати освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста та здібності до оволодіння знаннями, вмінням і навичками в галузі природничо-наукових, загальноекономічних та конкретно-економічних наук.

Відбір студентів для зарахування здійснюється на конкурсній основі.

4. Порядок проведення фахового вступного випробування

Фахові вступні випробування охоплюють фахові предмети, які передбачені навчальними планами освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст», галузь знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова» діяльність та складаються із тестових завдань з наступних дисциплін: економічна теорія, фінанси, економіка підприємства, статистика.

5. Структура екзаменаційного білета

Завдання для фахового вступного випробування для здобуття ступеня бакалавр за скороченим терміном навчання на основі освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст» галузь знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»:

- номер варіанту;

- тестові завдання з дисципліни «статистика» (5 тестів)
- тестові завдання з дисципліни «економіка підприємства» (10 тестів)
- тестові завдання з дисципліни « економічна теорія» (5 тестів)
- шкала оцінювання за 200 бальною шкалою (від 100 до 200 балів)

6. Критерії оцінювання фахового вступного випробування

За результатами фахових вступних випробувань проводиться оцінка рівня фахових знань за наступними критеріями:

Критерії оцінки результатів тестування:

Завданн я	Бали
Тестові завдання з статистики (1-25)	по 5 балів за кожний
Тестові завдання з економіки підприємств (1-25)	по 5 балів за кожний
Тестові завдання з економічна теорія(1-25)	по 5 балів за кожний
Максимальна кількість балів 200	

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Фахове вступне випробування оцінюється за наступною шкалою

Критерії оцінювання фахового вступного випробування	Оцінка, кількість балів
Відмінні знання всіх розділів перерахованих у програмі дисциплін, глибокі і вичерпні відповіді з усіх питань в обсязі програми. Матеріал відтворюється в повному обсязі, відповідь вступника правильна, обґрунтована, логічна, містить аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки. Вступник показує при цьому глибоке оволодіння матеріалом, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал. Вміння використовувати матеріали з додаткових літературних джерел. Суттєвим моментом відповіді вступника повинен бути зв'язок теорії з практикою, вміння застосовувати теоретичні знання при розв'язанні практичних завдань.	«Відмінно», 180-200 балів
Достатньо глибокі знання матеріалу розділів програм курсів, але в відповідях на додаткові питання можуть бути деякі недоліки; допущення незначних помилок при висвітленні деяких питань. У відповідях	«Добре», 150-179 балів

<p>відтворюється значна частина навчального матеріалу. Вступник виявляє знання і розуміння основних положень з навчальних дисциплін, певною мірою може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки, питання висвітлює повно, висвітлення їх завершене висновками, виявлене уміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. У відповідях допущені несуттєві помилки, може мати місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу, нечітко виражене ставлення вступника до фактів. Вступник вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження викладених думок. Але відповідь може мати деякі незначні неточності.</p>	
<p>Засвоєння програмного матеріалу без необхідної глибини, припущення неточностей, недостатньо правильних і чітких формулювань; нечіткого орієнтування в методології. Вступник відтворює приблизно половину навчального матеріалу, знає тільки основні визначення та поняття, їх зміст та може дати їм пояснення, але допускає незначні помилки. Основні положення навчального матеріалу відтворюються на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння; вступник у цілому оволодів суттю питань з даної теми, виявляє знання матеріалу, навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки. Але дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу.</p>	<p>«Задовільно», 100-149 балів</p>
<p>Вступник не знає і не розуміє значної частини програмного матеріалу, не може сформулювати відповіді на основні програмні питання; не розуміє суті питань. Вступник має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення (питання), не може відтворити основні поняття. Відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Вступник неспроможний висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутні розуміння основної суті питань, висновки, узагальнення. У відповідях допущені суттєві помилки.</p>	<p>«Незадовільно» <100 балів</p>

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Андрійчук В.Г. Економіка аграрних підприємств: Підручник. – 2-ге вид., доп. і перероблене. К.: КНЕУ, 2002. 624с.
2. Бек В. Л. Теорія статистики: Курс лекцій. Навч. посіб. для студ. вуз. К. : ЦУЛ, 2003. 288 с.
3. Вашків П. Г. Теорія статистики: навч. посібник. К.: Либідь, 2001 320 с.
4. Внешнеэкономическая деятельность предприятия: Учеб. для вузов. Л.Е. Стровский, С.К. Казанцев, Е.А. Паршина и др.; Под ред. проф. Л.Е. Стровского. 3-е изд., перераб. и доп. М., 2001. 847 с.
5. Гаркавий В. К. Статистика. К.: Вища школа, 1995. 412 с.
6. Герасименко С. С. Статистика: підручник. К.: КНЕУ, 2000. 468 с.
7. Гончарук А. Г. Основи статистики: навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2004. 125 с..
8. Економічна енциклопедія : [У трьох томах]. / [За ред. Мочерний С.В.]. К.: Видавничий центр „Академія”, 2000.Т.1. 2000. 864 с.
9. Економічний енциклопедичний словник: [у двох томах]. / [За ред. Мочерний С.В.]. Львів: Світ, 2006. Т. 2. 2006. 568 с.
10. Ерасова Е.А. Экологические аспекты международных экономических отношений и внешнеэкономической деятельности предприятий. *Евразийский международный научно- аналитический журнал*. 2003. №1(5). С.32-38
11. Єріна А. М. Теорія статистики: практикум. К.: Знання, 2001. 325 с.
12. Ковальчук І.В. Економіка підприємства: Навч. Посіб. К.: Знання, 2008. 679с.
13. Круша П.В. Економіка підприємства: Навч. посіб. К.: Ельга-Н, КНТ, 2007. 780с.
14. Кулинич О. І. Теорія статистики: підручник К.: Знання, 2006. 294 с.
15. Лугінін О. Є. Статистика: підручник. К.: Центр навчальної літератури, 2005. 580 с.
16. Манів З.О. Економіка підприємства: Навч. посіб. К.: Знання, 2004. 580с.
17. Мармоза А. Т. Теорія статистики: навч. посіб. К.: Ельга, Ніка-Центр, 2003. 392 с.
18. Мельник Л.М. Економіка підприємства: Підручник. Суми: ВТД «Університетська книга», 2004. 648 с.
19. Петрович Й.М. Економіка підприємства: Підручник. Львів: «Новий Світ-2000», 2004. 680с.
20. Шваб Л.І. Економіка підприємства: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. 3-є вид. К.: Каравела, 2006. 584с.
21. Швиданенко Г.О. Економіка підприємства: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. К.: КНЕУ, 2000. С.110 - 121.
22. Шегда А.В. Економіка підприємства: Підручник. К.:Знання, 2006. 614с.

Зразок виконання екзаменаційного завдання

ВАРІАНТ 1

№ п/п	Статистика	Економіка підприємств	Економічна теорія
1	<i>a</i>	<i>в</i>	<i>б</i>
2	<i>a</i>	<i>в</i>	<i>б</i>
3	<i>б</i>	<i>a</i>	<i>a</i>
4	<i>a</i>	<i>a</i>	<i>в</i>
5	<i>в</i>	<i>a</i>	<i>в</i>

Дата

Підпис